

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 9P/9/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4617200180
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Helena XXXDudzíková
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2017:4617200180.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany samosudkyňou JUDr. Helenou Dudzíkovou vo veci starostlivosti súdu o maloletého G. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpeného Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Topoľčany, ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: U. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom O., M. G. XXXX/XX a G. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom O., L. XXXX/XX, o zvýšenie výživného, takto

r o z h o d o l :

I. Súd z m e ň u j e rozsudok Okresného súdu Topoľčany sp.zn. 8P/13/2011 zo dňa 21.12.2011 tak, že z v y š u j e vyživovaciu povinnosť otca na maloletého G., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 26,- eur na sumu 27,13 eur mesačne za obdobie od 01.09.2016 do 31.12.2016 a od 01.01.2017 zo sumy 27,13 eur na sumu 70,- eur mesačne.

II. Zameškané výživné za obdobie od 01.09.2016 do 30.06.2017 v celkovej sume 261,74 eur je otec povinný splácať v mesačných splátkach po 10,- eur spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok a exekúcie.

III. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka podala návrh na zvýšenie výživného, nakoľko maloletý G. v súčasnej dobe je žiakom 8.ročníka ZŠ, O. a zvýšili sa náklady na jeho celkové zaopatrenie. Žiadala zvýšiť výživné zo sumy 26,- eur na sumu 100,- eur, od 01.01.2017. Návrh doplnila v tom smere, že predtým podávala návrh na zvýšenie výživného, avšak vzhľadom na to, že bol otec maloletého dieťaťa vo výkone trestu, alebo sa nedostavoval na pojednávanie, vždy vzala návrh späť.

2. Otec k podanému návrhu bol vypočutý v B. O., nakoľko mu bola nariadená psychiatrická liečba, z toho dôvodu nebol pracovne zaradený a s návrhom na zvýšenie výživného nesúhlasil, nakoľko je vo výkone trestu odňatia slobody a má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletému T. W., nar. XX.XX.XXXX a v prípade, že sa zamestná je ochotný platiť zvýšené výživné.

3. Kolízny opatrovník doporučil návrhu matky na zvýšenie výživného vyhovieť, keďže výška výživného nepostačuje pokryť ani minimálnu výšku výživného, čo je v súčasnej dobe 27,13 eur.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, správou o zárobku matky, správou ZŠ, O., správou kolízneho opatrovníka, , pripojením rozsudku Okresného súdu Bratislava II sp.zn. 5T/72/2012, spisov Okresného súdu Topoľčany sp.zn. 11P/222/2015, 8P/13/2011 a zistil tento skutkový stav:

5. Maloletý G. V., nar. XX.XX.XXXX je dieťa narodené mimo manželstva, ku ktorému je otcovstvo riadne usporiadané.

6. Posledná úprava výživného bola stanovená rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp.zn. 8P/13/2011 zo dňa 21.12.2011, kedy bolo upravené výživné zo sumy 21,41 eur na sumu 26,- eur, od 01.12.2011.

7. V čase poslednej úpravy výživného maloletý G. navštevoval 3.ročník ZŠ, O., kde mu matka platila všetky poplatky.

8. Matka v čase poslednej úpravy výživného bola nezamestnaná, evidovaná na úrade práce a okrem maloletého G. mala vyživovaciu povinnosť k maloletej G. T., nar. XX.XX.XXXX, ktorá bola zverená do pestúnskej starostlivosti starej matky.

9. Otec maloletého dieťaťa v čase poslednej úpravy nikde nepracoval a nemal žiadny príjem. V mieste trvalého bydliska sa nezdržoval a matka súhlasila so zvýšením výživného aspoň na minimálnu výšku zákonného výživného, nakoľko sa jej zvýšili náklady na výživu maloletého dieťaťa.

10. Matka v súčasnej dobe pracuje ako operátorka s priemerným mesačným zárobkom 650,- eur. S maloletým G. obýva 1-izbový byt, pričom platí nájom + poplatky 330,- eur. Spláca úver, ktorý bol zobrať na meno otca maloletého dieťaťa, keďže bola ručiteľkou na sumu 5.000,- eur, ktorý úver spláca ona. Vyživovaciu povinnosť má len k maloletemu G..

11. Otec v čase podaného návrhu sa nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody, keďže rozsudkom Okresného súdu Bratislava II sp.zn. 5T/72/2012 bol mu uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4/štyri/ roky so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia a súčasne mu bolo uložené ochranné psychiatrické ambulantné liečenie.

12. Súd zistil, že otec maloletého dieťaťa bol doposiaľ 12-krát súdne trestaný.

13. Z výsluchu otca súd zistil, že v prípade, že nie je vo výkone trestu odňatia slobody žije s matkou, je občan bez domova. Pred nástupom do výkonu trestu bol aj riadne zamestnaný a po prepustení z výkonu trestu má prisľúbené pracovné miesto. Vyživovaciu povinnosť má k dvom maloletým deťom.

14. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

15. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

16. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

17. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

18. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

19. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako ja na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Rovnako prihliadne aj na neprimerané riziká, ktoré povinný na seba berie.

20. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

21. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje, možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu 3 rokov spätne, odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa

22. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť , ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena , alebo zrušenie výživného možné , len na návrh.

23. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, ak dôjde k zrušeniu, alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

24. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

25. Vyššie citované zákonné ustanovenie vyjadruje zásadu, že k zmene dohôd a súdnych rozhodnutí o výživnom môže dôjsť len na základe zmeny pomerov zistených porovnaním okolností dôležitých pre určenie výživného, tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je však závažnejšia zmena pomerov, ktorou sa rozumie výrazná zmena tých okolností - na strane či už oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Takouto zmenou pomerov môže byť nárast potrieb detí, najmä v súvislosti s ich pribúdajúcim vekom, fyzickým vyspíevaním, formami prípravy na budúce povolanie, alei zmena v možnostiach povinného plniť si vyživovaciu povinnosť v doterajšom rozsahu. Pri rozhodovaní o zmene výživného musí súd posúdiť komplexne všetky zmeny v pomeroch účastníkov, ku ktorým došlo od predchádzajúcej úpravy, a musí taktiež prihliadnuť na vývoj životných nákladov za celé obdobie, ktoré uplynulo od vydania posledného rozhodnutia o výživnom, tzv. valorizačnú klauzulu zakotvenú v ustanovení § 78 ods. 3 ZR. Rovnako tak nemôže opomenúť existenciu ustanovenia § 62 ods. 2 ZR zakotvujúcu právo dieťaťa podieľať sa na dosiahnutej životnej úrovni svojich rodičov, či už v pozitívnom alebo negatívnom zmysle, ako i všeobecné hľadisko upravené v ustanovení § 75 ods. 1 ZR, podľa ktorého pri rozhodovaní o výživnom sa prihliada na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Odôvodnené pomery dieťaťa sú závislé predovšetkým od jeho veku, zdravotného stavu, fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie, od hodnoty jeho majetku, a sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov. Ak sú tieto obmedzené, sú odôvodnenými iba bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Výživné pre dieťa teda slúži nielen na uspokojovanie všetkých jeho odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelávanie, príprava na povolanie, kultúrne, športové, rekreačné potreby, tvorba úspor a pod.)

26. Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú teda rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru.

27. Výživným sa rozumie uspokojovanie všetkých životných potrieb toho, komu má byť poskytované. Výživou dieťaťa je zabezpečovanie potrieb pre jeho všestranný rozvoj po stránke fyzickej a duševnej; právo na výživu maloletého dieťaťa vzniká jeho narodením. (§ 7 ods. 1 Obč. zákonníka)

28. Pri určovaní výživného je potrebné vziať do úvahy výkon osobnej starostlivosti o dieťa jedným z rodičov, pretože práca a osobná starostlivosť, ktorú jeden z rodičov poskytuje dieťaťu tvoria materiálne hodnoty zodpovedajúce príspevku druhého z rodičov, ktorý ich poskytuje v peniazoch.

29. Súd na základe prevedeného dokazovania mal za to, že návrh matky na zvýšenie výživného je opodstatnený, keďže tento návrh smeruje k úprave nového výživného, ktorým návrhom sa domáha

novej úpravy len u jedného z rodičov. Je potrebné zisťovať zárobkové možnosti a schopnosti oboch rodičov, v danom prípade v čase poslednej úpravy výživného maloletý G. bol žiakom 3.ročníka ZŠ, teda prvého stupňa základnej školy, zatiaľ čo v súčasnej dobe maloletý G. má 15 rokov, ide o dospelujúceho chlapca, teda matke sa zvýšili náklady na jeho školské potreby, záujmovú činnosť, prípadne ďalšie formy prípravy na budúce povolanie, keďže od 01.09.2017 nastupuje do 9.ročníka ZŠ. Matka v čase poslednej úpravy výživného bola nezamestnaná, v súčasnej dobe je zamestnaná, má príjem, teda došlo k zlepšeniu finančnej situácie, i keď na druhej strane spláca úver poskytnutý otcovi. Pokiaľ ide o otca, v čase poslednej úpravy výživného bol nezamestnaný, nemal žiadny príjem, v súčasnej dobe v čase konania sa nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody s tým, že vykonával i nariadené psychiatrické ambulantné liečenie. Pred nástupom do výkonu trestu otec bol riadne zamestnaný, avšak v dôsledku spáchania trestnej činnosti bol odsúdený k trestu odňatia slobody, v dôsledku čoho sa nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody. Súd prihliadol na túto skutočnosť, keďže matka uviedla, že otec si riadne vyživovaciu povinnosť neplní a je poukazované náhradné výživné.

30. Súd vzhľadom na vykonané dokazovanie upravil vyživovaciu povinnosť otca na maloletého G. za obdobie od 01.09.2016 do 31.12.2016 s poukazom na § 2 písm. a/ Zák. č.601/2003 Z.z. tak, že upravil vyživovaciu povinnosť otca zo sumy 26,- eur na sumu 27,13 eur mesačne a od 01.01.2017 t.j. od podania návrhu, súd upravil vyživovaciu povinnosť otca zo sumy 27,13 eur na sumu 70,- eur mesačne.

31. Súd rozhodol i o zameškanom výživnom v celkovej sume 261,74 eur (257,22 + 4,52) a povolil toto otcovi splácať v mesačných splátkach po 10,- eur, spolu s bežným výživným, pod následkom straty výhody splátok a exekúcie.

32. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).